

UUTISET

UUTISVUOSI 2016

PENTTI VÄNSKÄ

Olli Nissinen siirsi karjalle paalirehua Kuopion Riistavedellä, missä hän maanantaina lomitti Juuso Voutilaisen robottinavetassa.

Ohjeiden puute sekoittaa lomitusrenkaiden toimintaa

Kuopion paikallisyksikkö jäädyttää alueellaan lomitusrenkaiden toiminnan ensi vuonna kokonaan.

Kuopion paikallisyksikössä ei lomitusrenkaiden ensi vuoden kokouksia kutsuta koolle. Maan suurimmalla lomitusalueella toimii 15 varsin itsenäistä lomitusrengasta.

Lomituspalvelujohtaja **Mirja Jestoi** perustelee Kuopion ratkaisua sillä, että lomitusrankaan viljelijäosakkaat pystyvät jär-

jestämään lomituksensa muita lomansajia paremmin.

”Muut kokivat tässä epäoikeudenmukaisuutta”, Jestoi sanoo.

Lomitusrankaan kokouksissa kunkin lomat listataan moneksi kuukaudeksi. Maatalouslomitaja saa työlistansa. Äkillisiin sijaisapuihin lomittaja haetaan usein renkaan ulkopuolelta.

Tuettua maksullistakin 120 tunnin lomitusta järjestyy Jestoin mukaan lomitusrankaissa paremmin kuin muille.

Mela kiistää alasajan

Paikallisyksikkö päättää lomitusrenkaiden toiminnasta.

MT:n tietoon on tullut muualtakin maasta vastaavaa käytännön muuttamista lomitusrankaissa.

Johtaja **Antti Huhtamäki**

kiistää Melan ajavan lomitusrenkaita alas. Niiden joustavaa toimintaa ja roolia ei heikennetä.

”Lomitusrankaat voivat toimia kuten tähänkin asti.”

Huhtamäki epäilee väärinkäsitysten kumpuavan Melan koulutustilaisuuksista ja alkuperäisestä hallituksen muutosestyksestä lomituspalvelulakiin.

Eduskunta muutti sittemmin lakia.

Viljelijä voi nyt edelleen muuttaa loma-aikojaan kirjallisen ilmoituksen jälkeen.

Hallituksen esitys olisi jäykistänyt lomitusrenkaita ja järjestelmää.

Tasavallan presidentti vahvistaa tänään keskiviikkona uuden lomituspalvelulain. Voimaan se tulee perjantaina ensi vuoden alkaessa.

» Lomitusrankaat voivat toimia kuten tähänkin asti.

ANTTI HUHTAMÄKI

Hevostiloja jää lomitta

Antti Huhtamäki aikatauluttaa Melan lomitushojeita helmikuulle. Lomitusalueilla ohjeita jo odotetaan.

Mirja Jestoi onkin varovainen kommentissaan lainmuutosten vaikutuksista 15 kunnan lomitusalueella. Heinävesi on Etelä-Savossa, muut Pohjois-Savossa. Pääkonttori sijaitsee Kuopion Maaningalla.

Jestoi arvioi, että hänen

alueellaan vähenee vuosittain 5 000 lomituspäivää. Maksujen korotusten ja säästölain vaikutuksia voi vain arvailla. Viime vuonna alueella lomitettiin 70 000 päivää.

Pienet hevostilat ja lihakarjan kasvattajat menettävät lomaohjeitensa. Alueen viljelijät koulutautuvat innolla, mutta enää ei sijaisapua saa aikuiskoulutukseen. Vakinaiset 279 lomittajaa pitävät työpaikkansa, ja määräraikaisiakin tarvitaan aika joukko.

”Tarvitsemme tekeviä käsipareja.”

Lomitustensa itse järjestäjiä siirtyy käyttämään paikallisyksikön lomittajia. Sijaisavun kirjallisessa hakemisessa Jestoi ennakoii viljelijöillä uuteen käytäntöön totuttelemista.

JUHANI VIITALA

Hallitus joutuu varautumaan levottomaan työmarkkinavuoteen

Pääministeri **Juha Sipilän** (kesk.) hallituksen keskeinen tavoite on ollut synnyttää yhteiskuntasopimus, jolla tavoitellaan merkittävää kilpailukyky- ja tuottavuusloikkaa.

Hallitus on käynyt kuluvan vuoden aikana peräti kolme neuvottelukierrosta työmarkkinaosapuolten kanssa.

Neljäs neuvottelukierros käytiin työmarkkinaosapuolten kesken ilman hallitusta. Kaikki yritykset päättyivät tuloksettomina.

”Työmarkkinajärjestelmä ei näytä kykenevän tekemään tämän ajan vaatimia päätöksiä”, kommentoi pääministeri Sipilä yhteiskuntasopimuksen vii-

meinsintä kaatumista joulukuun alussa.

Viimeisin yritys sopuun pääsemiseksi näytti olevan aidosti kova, mutta Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n ja Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT:n toiminta käytännössä romutti sovun.

EK ilmoitti marraskuussa, ettei se tee enää ensi huhtikuun jälkeen keskitettyjä tulopoliittisia ratkaisuja. EK:n ilmoituksen ajoitus neljännen neuvottelukierroksen kynnyksellä lisäsi vaikeusastetta yhteiskuntasopimusneuvotteluissa.

Lopullisen irtioton teki kuitenkin lakkoherkkä AKT, joka puheenjohtajansa **Marko Piirai-**

sen suulla irtautui omapäisesti neuvotteluista. Samalla koko yhteiskuntasopimus romuttui.

Piiraisen ilmoitus tuli yllätyksenä SAK:n johdolle sekä muille liitoille.

Piiraisen veto herätti rajua kritiikkiä niin hallituspuolueiden, työnantajaosapuolen kuin muiden ammattiliittojenkin tahoilta.

Hallitus uhkaa pakkolaeilla

Erityisesti työntekijäosapuolen edustajille on ollut vaikeaa sitoutua hallituksen ajamaan yhteiskuntasopimukseen, sillä esillä ovat käytännössä olleet palkanalennukset ja työehtojen heikennykset.

Tehtävillä ratkaisulla hallitus pyrkiii paikkaamaan Suomen viime vuosina rapautunutta kilpailukykyä.

Jo neljännen yhteiskuntasopimusyrityksen kaaduttua Sipilän hallitus uhkaa työelämän pakkolaeilla.

”Onko ongelmiamme vakaavuutta ymmärretty yhteiskunnassa laajemmin? Työmarkkinajärjestöjen neuvottelut yhteiskuntasopimuksesta päättyivät tuloksettomina”, keskustan eduskuntaryhmän puheenjohtaja **Matti Vanhanen** kirjoitti Suomenmaan kolumnissaan joulun alla.

Vanhanen kuitenkin toivoo, että moneen otteeseen kariutu-

neita työmarkkinaneuvotteluita vielä jatkettaisiin.

”Aikaa on, mutta ei loputtomiin. Keskustalla on määrätietoisuutta tehdä uudistuksia myös pakottavalla lainsäädännöllä, jos järjestöt eivät pääse tulokseen”, Vanhanen painottaa.

Pääministeri Sipilän mukaan pakkolakiesitykset tulevat eduskuntaan helmikuussa.

Sipilän hallitus joutuu varautumaan levottomaan työmarkkinavuoteen 2016.

Edessä on pahimmassa tapauksessa kasvavan rauhatonmuuden kausi sekä työmarkkinoilla että politiikassa yleisemmin.

JUKKA KOIVULA

Kansaneläke pienenee muutamalla eurolla

Kansaneläkkeet pienenevät muutamalla eurolla ensi vuonna. Hoitomakat kallistuvat ja omavastuut nousevat Kela-etuuksissa.

Kelassa lasketaan täyden kansaneläkkeen pienevän kaksi euroa kuukaudessa niin puolisoilla kuin yksin asuvalla.

Puolisot saavat vajaan 563 euron eläkkeen tammikuusta lähtien.

Yksin asuvan eläke pienenee

ensi vuoden alussa 634 eurolla.

Eläkkeiden pieneminen johtuu hintojen laskusta. Kansaneläkeindeksi laskee ja leikkää historiallisesti 0,4 prosenttia siihen sidottuja eläkkeitä ja etuuksia.

Kansaneläke-indeksiin sidottuja etuuksia ovat perhe-eläke, rintamaliisa, lapsilisa, vammaistuki sekä työmarkkinatuki ja työttömyysturvan peruspäiväraha.

Takuueläke on Kelan eläkeissä poikkeus. Se suurenee 20 eurolla 767 eurolla ensi vuonna. Hallitus päätti erikseen tästä korotuksesta.

Työeläkkeet eivät laske ensi vuonna eivätkä siten myel-eläkkeetkään. Ne eivät käytännössä muutu.

Ansiotason kasvu kumooa työeläkkeissä hintojen laskun vaikutuksia.

Työeläkeindeksi huomioi an-

siotason nousua selvästi enemmän kuin kansaneläkeindeksi, joka painottaa kuluttajahintojen muutosta.

Omavastuut muuttuvat

Lääkekorvauksiin tulee 50 euron alkuomavastuu kalenterivuodessa. Se ei koske alle 18-vuotiaita.

Alkuomavastuu kerryttää kuitenkin niin sanottua lää-

kekattoa, joka on ensi vuonna 610,37 euroa.

Matkakorvausten omavastuu nousee 16 eurosta 25 eurolla yhteen suuntaan tehdyltä matkalta lääkäriin ja sairaanhoitoon.

Hoitomatka pitää tilata Kelan sopimasta alueellisesta tilausnumerosta. Omavastuuta korotetaan muuten. Vuosittainen maksukatto nousee 272 eurosta 300 eurolla.

JUHANI VIITALA

Vuoden alusta lakkaa neljä kuntaa

» Hämeenkoski yhdistyy Hollolaan, Köyliö Säkylään, Jalasjärvi Kurikkaan ja Nastola Lahteen.

Suomessa on vuoden 2016 alkaessa 313 kuntaa eli neljä vähemmän kuin päättyvänä vuonna.

Vuoden alussa Hämeenkoski yhdistyy Hollolaan, Köyliö Säkylään, Jalasjärvi Kurikan kaupunkiin ja Lahti ja Nastola yhdistyvät perustamalla uuden Lahden kaupungin.

Alkuvuonna on tehtävä myös vuodeksi 2017 aiottujen liitosten esitykset.

Tällä tietoa yhteen olisivat menossa Eurajoki ja Luvia sekä Kuopio ja Juankoski.

Vuonna 2015 kuntien määrä väheni kolmella.

Myös seurakuntien määrä vähenee vuonna 2016 neljällä, 408:aan.

Nykyinen hallitus kumosi joulukuun alussa edellisen hallituksen vaatimuksen selvittää kuntien yhdistymisiä.

Uutena tulee voimaan säädös, jonka mukaan vuonna 2017 ja sen jälkeen tehdyissä kuntaliitoksissa ei enää ole voimassa kuntien henkilöstön viiden vuoden irtisanomisuuja.

Vain harva korottaa veroja

Kuntaveroprosentti nousee vuonna 2016 poikkeuksellisen harvassa kunnassa.

Korotuksen tekee 45 kuntaa, kun viime vuonna korottajia oli 98. Viimeksi korottajia oli näin vähän vuonna 2001.

Kuntaliiton pääekonomisti **Minna Punakallion** mukaan kunnat toimivat vastuullisesti, kun eivät korota veroja, jos ei ole pakko.

Kunnat ovat sopeuttaneet talouttaan sinnikkäästi, isot valtionosuusleikkaukset ovat lähes ohi ja kunnille ei ole tulossa uusia tehtäviä.

Keskimääräinen kunnallisveroprosentti on ensi vuonna 19,87 eli 0,04 prosenttiyksikköä enemmän kuin tänä vuonna. Korotus näyttää pieneltä, koska korottajina ovat enimmäkseen pienet kunnat. Esimerkiksi Pelkosenniemi nostaa veroa 2,0 prosenttiyksikköä.

Korkeinta veroa maksetaan jatkossa Savonlinnassa, 22,50 prosenttia ja alhaisinta Kauniassissa, 16,50 prosenttia eli eroa on kuusi prosenttiyksikköä.

Korkeimmat kuntaverot peritään Keski-Pohjanmaalla, Kai-

nuussa, ja Etelä-Pohjanmaalla ja matalimmat Ahvenanmaalla ja Uudellamaalla.

Veroprosenttiaan laskee kolme kuntaa: Kitee, Luoto ja Lühanka.

Tulevaisuuden kunta hukassa

Kunnilla on edessään iso mylläkkä, kun sosiaali- ja terveyspalveluiden (sote) järjestämisen ja rahoitusvastuu siirtyy niiltä 15 itsehallintoalueelle, näillä näkymien vuonna 2019.

Kuntien ja ihmisten verotusta muuttaa rutkasti tapa, jolla verot jatkossa kerätään ja uusjaetaan sekä valtionosuusjärjestelmän jatko.

Kuntien hoidettavaksi jää ainakin opetusta, elinkeinopolitiikkaa, tienpitoa, liikuntaa ja kulttuuria.

Hapuillevasta uudesta roolista kertonee kuitenkin se, että Kuntaliitto tarjoaa kunnille matalan kynnksen muutostukea ja sote-neuvontaa ja kerää ideoita tulevaisuuden kunnaksi avoimen nettiaivoriihen avulla.

Myös kunta-asioita hoitava valtiovaraministeriö asetti joulun alla työryhmit miettimään tulevaisuuden kuntaa vuonna 2030.

Toimikaudet alkavat uutena-vuotena ja kestävät kevääseen 2019.

EJJA MANSIKKAMÄKI

Energiavero nousee 14 prosenttia

Lämmitykseen ja koneisiin käytettävien polttoaineiden hiilidioksidivero nousee vuoden vaihteessa siten, että kokonaisvero nousee keskimäärin 14 prosenttia.

Hiilidioksidiveron korotus koskee kevyttä ja raskasta polttoöljyä, kivihiihtä sekä maa- ja nestekaasua.

Esimerkiksi kevyen polttoöljyn vero nousee 2,66 senttiä litralta plus 24 prosentin arvonlisävero eli yhteensä 3,3 senttiä litralta.

Talvipolttoöljyn hinta oli joulukuun loppussa kotiin tilattuna 70 sentin paikkeilla litralta, joten vuoden vaihteessa hinta nousee 73 senttiin ilman muita muutoksia.

Maatalouden polttoaineista maksettava veronpalautus koskee vain energiasisältöveron osuutta eli hiilidioksidiveron nousu ei vaikuta palautukseen.

Valtiovaraministeriössä on arvioitu maatalouden veronpalautuksen määräksi 30 miljoonaa euroa vuodessa keskimääräisellä kulutuksella.

Valtion tuloveroasteikko vuodelle 2016

Verotettava ansiotulo, euroa/vuosi	Vero alarajan kohdalla, euroa/vuosi	Vero alarajan ylittävästä tulon osasta, prosenttia
16 700–25 000	8,00	6,50
25 000–40 800	547,50	17,50
40 800–72 300	3 312,50	21,50
72 300–	10 085,00	31,75

Lähde: VM

Pääoma- ja kiinteistöverot kiristyvät

Pääomatulon ylempää verokantaa korotetaan 33 prosentista 34 prosenttiin, jota käytetään 30 000 euron tuloista alkaen.

Kiinteistövero muuttuu siten, että muiden kuin vakituisten asuinrakennusten veroprosentti voi olla nykyisen 0,6 prosenttiyksikön sijaan enintään yhden prosenttiyksikön suurempi kuin vakituisten asuinrakennusten.

Yleisen kiinteistöveroprosentin vaihteluväli nousee 0,80–1,55 prosentista 0,86–1,80 prosenttiin ja vakituisten asuinrakennusten veroprosentti

0,37–0,80 prosentista 0,39–0,90 prosenttiin.

Omaisuden luovutuksesta syntynyt tappio on jatkossa vähennyskelpoinen myös muista pääomatuloista.

Asuntovelan korkovähennysoikeutta rajoitetaan siten, että vuonna 2016 vähennyskelpoinen määrä on 55 prosenttia, 45 prosenttia vuonna 2017, 35 prosenttia vuonna 2018 ja 25 prosenttia vuonna 2019.

Valtionverotuksessa ansiotulon tuloveroasteikon rajoja korotetaan 1,2 prosenttia ja ylimmän tuloluokan alaraja alenee 90 000 eurosta 72 300 eurolla.

JOUKO KYYTSÖNEN

fendt.fi

FENDT

3 vuoden takuu

Uudet Fendt-tractorit nyt kolmen vuoden takuulla!

Esittelytraktorit NYT erikoishintaan

Nopeimmat korjaavat parhaan sadon! Vuoden lähestyessä loppuaan tyhjennämme jälleen varastomme Fendt-esittelykoneista. Ja ne ovat valmiina heti toimitettavaksi. Kysy tarjousta lähimmältä jälleenmyyjältäsi. Katso tarkemmat tiedot koneista: www.fendt.fi/esittelykoneet.asp tai kysy lisää lähimmältä jälleenmyyjältäsi!

fendt.fi/esittelykoneet

AGCO Your Agriculture Company

Fendt - AGCO Corporationin tuotemerkki

Valtuutettu Fendt-jälleenmyynti: Fendt/Valtra-myyjät AGCO Suomi Oy, 020 45 501

www.fendt.fi